

UM OPOCZNO

17. 04. 2023

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W OPOCZNIE

Paweł Śpiewak

Opoczno, dnia 17 kwietnia 2023 r.

URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA

Wpłynęło dnia 18. 04. 2023

Ilość zał. L.p.dz. 1220

Podpis

Znak sprawy

Urząd Miejski w Opocznie
ul. Staromiejska 6
26-300 Opoczno

Nasz znak:	Or.446.2023		
Dot. sprawy nr:	BRM.033.34.2023	pismo z dnia:	06.03.2023 r.

W odpowiedzi na pismo znak: BRM.033.34.2023 z dnia 06.03.2023 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opocznie przesyła informację dotyczącą stanu sanitarno - weterynaryjnego na terenie gminy Opoczno za 2022 rok.

Inspekcja Weterynaryjna funkcjonuje w oparciu o nw. ustawy:

1. Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2629, z późn. zm).
2. Ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1753, z późn. zm.).
3. Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1421, z późn. zm.).
4. Ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 278, z późn. zm.).
5. Ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tekst jedn. Dz. U. 2022 r. poz. 2727).
6. Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 572, z późn. zm.).

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie realizuje, nałożone na Inspekcję Weterynaryjną, zadania ustawowe z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

Zadania te realizowane są w szczególności poprzez:

1) zwalczanie:

- a) chorób zakaźnych zwierząt, w tym zapobieganie wystąpieniu, wykrywanie i likwidowanie ognisk tych chorób,

b) chorób zwierząt, które mogą być przenoszone na człowieka ze zwierzęcia lub przez produkty pochodzenia zwierzęcego lub biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących te choroby:

- 83 obserwacje zwierząt w kierunku wścieklizny;

2) monitorowanie chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych z urzędu; w kierunku występowania niżej wymienionych chorób zakaźnych zwierząt przebadano:

- gruźlica bydła – 3855 zwierząt;
- bruceloza bydła – 1733 zwierząt;
- enzootyczna białaczka bydła – 1733 zwierząt;
- bruceloza owiec i kóz – 114 zwierząt;
- klasyczny pomór świń (CSF) u świń – 15 zwierząt;
- klasyczny pomór świń (CSF) u dzików – 33 zwierzęta;
- pryszczycza (FMD) u bydła – 10 zwierząt;
- choroba pęcherzykowa świń (SVD) – 10 zwierząt;
- afrykański pomór świń (ASF) u świń – 137 zwierząt;
- afrykański pomór świń (ASF) u dzików - 761 zwierząt;
- choroba Aujeszky'ego u świń – 759 przebadanych zwierząt;
- przenośne gąbczaste encefalopatie (TSE) u przeżuwaczy – 29 owiec;
- wysoce zjadliwa grypa ptaków (HPAI) – 11 zwierząt;
- zakaźne zapalenie nosa i tchawicy bydła/otręt bydła (IBR/IPV) – 14 zwierząt;
- gorączka Q – 14 owiec;
- choroba niebieskiego języka (BTD) u bydła – 26 zwierząt;
- choroba niebieskiego języka (BTD) u owiec – 2 zwierzęta;

3) badanie zwierząt rzeźnych i innych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego:

- w zakładach nadzorowanych:
 - a) świnie – 82074 zwierząt zbadanych;
 - b) bydło – 1882 zwierzęta zbadane;
 - c) owce i kozy – 121 zwierząt zbadanych;
- w ubojach terenowych / na użytek własny:
 - a) świnie – 1 zwierzę zbadane;
 - b) dziki – 209 zwierząt zbadanych;

4) przeprowadzanie:

- weterynaryjnej kontroli w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu;
- kontroli wymogów wzajemnej zgodności (w obszarach: identyfikacja i rejestracja zwierząt, zdrowie publiczne zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób, dobrostan zwierząt) – 54 kontrole w 2022 roku;

5) sprawowanie nadzoru nad:

- a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej:
 - 51 kontroli zakładów zatwierdzonych produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego,

- **85 kontroli zakładów zarejestrowanych** produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego,
 - **1 kontrola środka transportu** do przewozu żywności pochodzenia zwierzęcego,
 - **67 kontroli gospodarstw produkujących mleko surowe** do skupu;
- b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego;
- **1917** świadectw zdrowia wystawionych dla zwierząt żywych w obrocie krajowym;
 - **22** świadectwa zdrowia wystawione dla zwierząt żywych w ramach handlu wspólnotowego;
- c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz:
- Plan Urzędowej Kontroli Pasz w ramach Krajowego Monitoringu Pasz – **76** prób,
 - kontrola hodowców zwierząt w zakresie stosowania pasz – **70** kontroli,
- d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego – **15** kontroli podmiotów nadzorowanych,
- e) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt – **429** skontrolowanych podmiotów utrzymujących zwierzęta gospodarskie;
- f) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt – **60 kontroli**
- g) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie – **416** skontrolowanych podmiotów utrzymujących zwierzęta gospodarskie;
- 6) prowadzenie **monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt**, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt:
- **84** próby w monitoringu żywności pochodzenia zwierzęcego;
- 7) prowadzenie wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej, tj.:
- o występujących chorobach zakaźnych i zaraźliwych zwierząt,
 - o przemieszczaniu zwierząt,
 - o przesyłkach produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W **Rejestrze Podmiotów Nadzorowanych** prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opocznie wg stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego (**2022**) znajdowały się podmioty aktywnie prowadzące określoną działalność nadzorowaną w następujących liczbach:

- zakłady przetwórstwa mięsa czerwonego – **11**,
- punkt skupu dziczyzny – **1**,
- sprzedaż bezpośrednia – **7**,
- rolniczy handel detaliczny – **68**,
- transport produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego – **2**,
- pośrednictwo w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego – **2**,
- wytwarzanie produktów garmażeryjnych – **3**,
- pakownia jaj – **1**,
- punkty odbioru mleka – **25**,
- punkty kopulacyjne – **12**,
- punkty unasienniania zwierząt – **3**,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie ul. Staromiejska 35, 26-300
Opoczno

tel.: (44) 755-23-14, fax: (44) 755-26-02, e-mail: opoczno.piw@wetgiw.gov.pl, www.bip-piw.opoczno.pl

- pośrednictwo w obrocie zwierzętami – 7,
- fermy drobiu rzeźnego – 7,
- fermy kur niosek towarowych – 1,
- środki transportu zatwierdzone do transportu zwierząt powyżej 8 godzin – 3,
- zarobkowy przewóz zwierząt – 8,
- gospodarstwa utrzymujące zwierzęta akwakultury – 12,
- obrót paszami – 18,
- transport pasz – 25,
- produkcja mieszanek paszowych wprowadzanych do obrotu – 1,
- schronisko dla zwierząt – 1,
- wytwarzanie karmy dla zwierząt towarzyszących – 4,
- transport ubocznych produktów zwierzęcych – 7,
- zbiornica zwłok zwierzęcych – 1,
- biogazownia – 1,
- targi, wystawy, konkursy – 4.

Pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej pozostają również gospodarstwa produkujące mleko surowe do skupu, których na dzień 31 grudnia 2022 roku było **659**.

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła, brucelozy bydła i owiec oraz gruźlicy bydła uznajemy teren powiatu opoczyńskiego za wolny od ww. chorób. W związku z tym, monitoringiem w kierunku tych jednostek chorobowych objęte jest 1/5 stad bydła. W roku 2021 został potwierdzony jeden przypadek gruźlicy w gospodarstwie w gminie Białaczów. W październiku 2022 r. gospodarstwo to zostało uznane za wolne od chorób zwalczanych z urzędu i wolne od gruźlicy bydła.

Powiat opoczyński uznany został także za wolny od wirusa choroby Aujeszky'ego i dnia 3 kwietnia 2013 r. wpisany do wykazu regionów wolnych. Wykaz ten znajduje się na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii (ścieżka dostępu: www.wetgiw.gov.pl → Zdrowie i ochrona zwierząt → Zwalczanie chorób zakaźnych → choroba Aujeszky'ego → wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego u świń) i umieszczone w nim są wszystkie regiony, które zostały uznane za wolne od tej choroby.

W 2022 r. nie stwierdzono przypadków wystąpienia choroby Aujeszky'ego u świń na obszarze naszego powiatu.

W 2008 r. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej został wdrożony program zwalczania choroby Aujeszky'ego u świń. Realizacja programu na terenie powiatu opoczyńskiego rozpoczęła się 20.05.2008 r. (na terenie całej Polski w latach 2008 – 2013). Prowadzenie monitoringu choroby Aujeszky'ego i uwolnienie Polski od tej choroby jest warunkiem handlu żywymi świnią oraz mięsem z krajami Unii Europejskiej.

W roku 2022 w powiecie opoczyńskim zbadano 771 prób krwi od świń w kierunku choroby Aujeszky'ego.

Na obecnym etapie realizacji programu w stadach świń prowadzone jest stałe monitorowanie choroby, które polega na 1-krotnym pobraniu krwi od świń 1 raz w roku.

Zgodnie z ust. 2.6 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszky'ego u świń podstawą zwalczania choroby Aujeszky'ego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji

epizootycznej w stadach zarodowych i stadach o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmożony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w świadectwo zdrowia zaopatruje się przesyłki:

1. świń wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy;
2. świń przeznaczonych do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie i zawieszonych;
3. świń przeznaczonych do uboju ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego, na warunkach określonych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 roku w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2021 r. poz. 1485, z późn. zm.).

Zasady przemieszczania świń oraz materiału biologicznego między stadami:

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz stada tuczników, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszky'ego, mogą być wprowadzane świnię oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszky'ego.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnię, które spełniają następujące wymagania:

1. są oznakowane, zgodnie z ustawą o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, oraz
2. pochodzą ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego.

Zasady przemieszczania świń ze stada do rzeźni:

Poddanie ubojowi świń pochodzących ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie lub zawieszonych dokonuje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni.

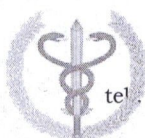
Posiadacz świń informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczenia świń do rzeźni, a ten informuje o tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni.

Środki transportu, którymi dokonywany jest transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju w rzeźni ze stad podejrzanych o zakażenie oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie, w którym znajdują się stada o statusie urzędowo wolnym od choroby Aujeszky'ego.

SYTUACJA EPIZOOTYCZNA WZGLĘDEM ASF w powiecie opoczyńskim

W dniu 17 lutego 2014 roku na terenie Rzeczypospolitej Polski pojawił się pierwszy przypadek afrykańskiego pomoru świń (ASF). Od tego czasu występowały kolejne przypadki ASF u dzików i ogniska ASF u trzody chlewnej.

Podsumowanie liczby przypadków i ognisk ASF w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie ul. Staromiejska 35, 26-300
Opoczno

tel.: (44) 755-23-14, fax: (44) 755-26-02, e-mail: opoczno.piw@wetgiw.gov.pl, www.bip-piw.opoczno.pl

ROK	OGNISKA U DZIKÓW	OGNISKA U ŚWIŃ
2014	30	2
2015	53	1
2016	80	20
2017	741	81
2018	2 443	109
2019	2 477	48
2020	4 156	103
2021	3 214	124
2022	2 113	14
SUMA:	15 307	502

ASF to wysoce zakaźna, wirusowa choroba, niebezpieczna dla trzody chlewnej i dzików, ale zupełnie niezaraźliwa dla człowieka.

W związku z jej wystąpieniem zostały podjęte restrykcyjne działania, m. in. ponowne wprowadzenie świadectw zdrowia dla świń na terenie całego kraju. Powstał też międzyresortowy zespół do zwalczania ASF, dzięki któremu zostały uszczelnione wschodnie granice Polski, które są jednocześnie zewnętrznymi wschodnimi granicami Unii Europejskiej. Istnieje jednak ciągle zagrożenie przedostawania się ASF z terytorium Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej.

W Europie tereny dotknięte tą chorobą dzieli się (**zgodnie z OBECNĄ nomenklaturą**) na obszary objęte ograniczeniami:

- I (niebieski); dawniej obszar ochronny/żółty,
- II (różowy); dawniej obszar objęty ograniczeniami/czerwony i
- III (czerwony); dawniej obszar zagrożony/niebieski,

zgodnie z załącznikiem do *Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r. ustanawiającym szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń*.

Ponadto w Polsce co roku wydawane jest rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, którym wprowadzany jest „Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”.

Celem zwalczania ASF jest zapobieganie szerzeniu się wirusa również u zwierząt dzikich.

Z dniem 18 grudnia 2019 roku dwie z ośmiu gmin na terenie powiatu opoczyńskiego (Poświętne i Drzewica) zostały objęte (**zgodnie z ówczesną nomenklaturą**) obszarem ochronnym (strefa żółta) w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Z dniem 18 lutego 2020 roku trzy spośród ośmiu gmin na terenie powiatu opoczyńskiego (Poświętne, Drzewica i Opoczno) zostały objęte (**zgodnie z ówczesną nomenklaturą**) obszarem objętym ograniczeniami (strefa czerwona) w związku z występowaniem ASF, natomiast pięć pozostałych gmin (Białaczów, Mniszków, Żarnów, Sławno i Paradyż) znalazły się (**zgodnie z ówczesną nomenklaturą**) w obszarze ochronnym (strefa żółta).

Z dniem 19 stycznia 2021 roku cztery spośród ośmiu gmin na terenie powiatu opoczyńskiego (Poświętne, Drzewica, Opoczno i Białaczów) zostały objęte (zgodnie z ówczesną nomenklaturą) obszarem objętym ograniczeniami (strefa czerwona) w związku z występowaniem ASF, natomiast reszta gmin (Mniszków, Żarnów, Sławno i Paradyż) pozostały (zgodnie z ówczesną nomenklaturą) w obszarze ochronnym (strefa żółta).

Na chwilę obecną, zgodnie z aktualną nomenklaturą, powiat opoczyński w całości objęty jest regionalizacją ASF zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia UE 2021/605:

- **gminy w obszarze objętym ograniczeniami I / niebieskim: Paradyż, Mniszków, Sławno oraz Żarnów;**
- **gminy w obszarze objętym ograniczeniami II / różowym: Białaczów, Drzewica, Opoczno oraz Poświętne.**

W związku z lawinowym wzrostem liczby przypadków ASF w roku 2017 i 2018 w Polsce wprowadzono odstrzały sanitarne dzików na obszarach o zwiększonym ryzyku jego wystąpienia.

W powiecie opoczyńskim w ramach odstrzałów sanitarnych zarządzanych w drodze rozporządzeń Wojewody Łódzkiego na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt odstrzelono:

- od stycznia 2018 do czerwca 2020 roku odstrzelono łącznie **586 dzików**;
- od lipca 2020 roku do grudnia 2021 roku odstrzelono łącznie **419 dzików**;
- od stycznia do grudnia 2022 roku odstrzelono łącznie **444 dziki**.

Z uwagi na duże zagrożenie związane z możliwością wystąpienia afrykańskiego pomoru świń Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opocznie prowadzi systematycznie szkolenia i akcje informacyjne dla hodowców, myśliwych, lekarzy weterynarii oraz dla przedstawicieli gmin i sołectw, celem rozpowszechniania wiedzy na temat tej choroby.

Od kwietnia 2018 r. prowadzone są **kontrole spełnienia zasad bioasekuracji w gospodarstwach, w których utrzymywane są świny – w 2022 roku w powiecie opoczyńskim przeprowadzono łącznie 270 takich kontroli.**

Obowiązki weryfikowane w toku w/w kontroli określono w przepisach unijnych i krajowych, w szczególności w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 roku w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

W przypadkach stwierdzenia w trakcie kontroli, że w gospodarstwie nie były przestrzegane zasady bioasekuracji, wydane zostają decyzje administracyjne, nakazujące w krótkim czasie usunięcie uchybień. Wykonanie wydanych zaleceń sprawdzane jest w trakcie kontroli sprawdzających, po upływie wskazanego terminu. Należy bowiem mieć na uwadze, że przenoszenia wirusa ASF do stad świń utrzymywanych w gospodarstwach dokonują w głównej mierze ludzie i od ich świadomości i odpowiedzialności zależy bezpieczeństwo i zdrowie tych zwierząt.

Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Opocznie prowadzą również kontrole targowiskowe żywności pochodzenia zwierzęcego, w celu ewentualnego wykluczenia z obrotu środków spożywczych, mogących stanowić źródło zakażenia afrykańskim pomorem świń.

W latach 2016 i 2017 w naszym kraju wystąpiła wysoce zjadliwa grypa ptaków (HPAI), która jest bardzo groźna dla ptaków dzikich i dla drobiu, gdyż bardzo łatwo się rozprzestrzenia i bardzo szybko się rozwija.

W roku 2018 i 2019 przypadków tej choroby nie odnotowano, jednak każdego roku w okresie migracji ptaków wzrasta ryzyko pojawienia się wirusa HPAI na terenie Polski.

W 2022 roku na terytorium Polski stwierdzono 68 ognisk grypy ptaków u drobiu oraz 96 przypadków tej choroby u dzikiego ptactwa, przy czym na obszarze powiatu opoczyńskiego nie stwierdzono ognisk i przypadków wirusa HPAI.

Ze względu na bardzo poważne, negatywne skutki gospodarczo - finansowe, jakie powoduje wysoce zjadliwa grypa ptaków dla regionów, w których się pojawia, podlega ona szczególnym zasadom zwalczania, uregulowanym zarówno przez prawo unijne jak i krajowe. Zasady te określają:

1) unormowania unijne:

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE. L. z 2020 r., Nr 174),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt ("Prawo o zdrowiu zwierząt") (Dz. Urz. UE. L. z 2016 r., Nr 84, z późn. zm.),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie (Dz. Urz. UE. L. z 2018 r., Nr 308);

2) unormowania krajowe:

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zwalczania grypy ptaków (Dz. U. z 2007 r. Nr 239, poz. 1752);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2022 r. poz. 768).

Obowiązki hodowców drobiu określa wspomniane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2022 roku w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2022 r. poz. 768), obowiązujące od 7 maja 2022 roku do chwili obecnej.

W sytuacji odnotowania realnego zagrożenia wystąpienia ptasiej grypy Inspekcja Weterynaryjna podejmie kontrole realizacji nakazów i zakazów wynikających z tych przepisów. Należy przy tym pamiętać, że za ich nieprzestrzeganie przewidziane są sankcje w postaci bardzo wysokich kar finansowych.

Zwalczanie grypy ptaków opiera się na dwóch podstawowych zasadach:

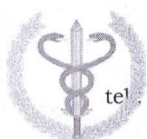
- przeciwdziałanie kontaktom pomiędzy drobiem a wirusem znajdującym się w otoczeniu (ptactwo dzikie);
- zaprzestanie rozprzestrzeniania wirusa poprzez zakażone ptaki domowe i dzikie.

Zasady takie mogą być stosowane poprzez:

- zatrzymanie rozprzestrzeniania zakażenia w drodze kontroli przemieszczania drobiu;
- eliminowanie źródeł zakażenia w drodze likwidacji zakażonego drobiu;
- eliminowanie wirusa w drodze odkażania obiektów, pojazdów, wyposażenia i materiałów, lub też niszczenia skażonych materiałów. Polityka w stosunku do grypy ptaków polega na eradykacji choroby w możliwie najkrótszym czasie przy równoczesnym ograniczeniu do minimum jej wpływu na gospodarkę, przy zastosowaniu kombinacji strategii obejmujących:
 - opanowywanie, które polega na kwarantannie, likwidacji wszystkich gatunków drobiu w zakażonym gospodarstwie oraz utylizację padłych i zlikwidowanych ptaków, jaj, mięsa i skażonych produktów drobiowych w celu usunięcia źródła zakażenia;
 - kwarantannę i kontrolę przemieszczania się w odniesieniu do drobiu i produktów drobiowych oraz przedmiotów znajdujących się na ogłoszonych obszarach zapowietrzonym, zagrożonym, zamkniętym w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się infekcji;
 - odkażanie obiektów, produktów i przedmiotów w celu zlikwidowania wirusa w zapowietrzonych obiektach oraz w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się zakażenia na ogłoszonych obszarach;
 - prowadzenie dochodzeń epizootycznych mających na celu ustalenie źródła i zasięgu zakażenia oraz dostarczenia dowodów pozwalających na uznanie kraju lub obszaru za wolny od choroby;
 - podział na strefy w celu zdefiniowania obszarów zakażonych i obszarów wolnych od choroby;
 - działanie polegające na uświadamianiu społeczeństwa w celu ułatwienia współpracy koniecznej przy zwalczaniu tej choroby.

W roku 2022 roku na terenie województwa łódzkiego w powiatach: opoczyńskim, rawskim i tomaszowskim przeprowadzono wiosenną i jesienną akcję szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie. Akcje przeprowadzono metodą zrzutów z samolotów przynęt zawierających szczepionki przeciwko wścieklicznie. W ramach monitoringu skuteczności przeprowadzonych szczepień w roku 2022 przebadano łącznie 42 lisy z powiatu opoczyńskiego.

Na dzień dzisiejszy powiat opoczyński jest wolny od zakaźnych i zaraźliwych chorób zwierząt, przy czym od grudnia 2019 r. do 31.12.2022 r. stopniowo w całości wszedł w obszary objęte restrykcjami w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń.

Od roku 2009 na terenie powiatu opoczyńskiego prowadzone są kontrole wymogów wzajemnej zgodności w obszarach: identyfikacja i rejestracja zwierząt (obszar A), zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób zakaźnych zwierząt (obszar B) oraz dobrostan zwierząt (obszar C).

Podczas ww. kontroli sprawdzane są:

- 1) w obszarze A - identyfikacja i rejestracja zwierząt:
 - oznakowanie bydła, świń, owiec i kóz,
 - paszporty bydła,
 - książki rejestracji stada bydła, świń, owiec i kóz,
 - terminowość w zgłaszaniu przemieszczeń zwierząt;
- 2) w obszarze B – zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób zakaźnych zwierząt:
 - zakaz stosowania związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym,
 - bezpieczeństwo żywności i pasz,
 - zapobieganie, kontrola i zwalczanie niektórych pasażowalnych encefalopatii (np. choroba wściekłych krów),
 - zgłaszanie niektórych chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) w obszarze C - dobrostan zwierząt:
 - minimalne normy ochrony cieląt,
 - minimalne normy ochrony świń,
 - ochrona zwierząt gospodarskich.

Raporty z czynności kontrolnych sporządzone podczas wizyty w gospodarstwie przekazywane są do Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Opocznie.

Na podstawie informacji zawartych w raportach Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ustala wysokość przyznawanych płatności.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. weszły w życie akty prawne umożliwiające rejestrację rolniczego handlu detalicznego, w tym przede wszystkim ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o *zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1961) oraz Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2022 r. w *sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1971).

Tym samym od dnia 1 stycznia 2017 r. podmioty, w tym rolnicy prowadzący gospodarstwa rodzinne mogą rozpocząć działalność w ramach takiego handlu po uprzedniej rejestracji (bez obowiązkowego zatwierdzenia) u powiatowego lekarza weterynarii (produkty pochodzenia zwierzęcego lub żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, tj. żywność złożona) lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (żywność pochodzenia niezwierzęcego).

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie ul. Staromiejska 35, 26-300
Opoczno

tel: (44) 755-23-14, fax: (44) 755-26-02, e-mail: opoczno.piw@wetgiw.gov.pl, www.bip-piw.opoczno.pl

W tym celu należy złożyć odpowiedni wniosek do ww. organów urzędowej kontroli żywności.

Szczegółowe informacje na temat procesu rejestracji rolniczego handlu detalicznego można uzyskać u właściwego ze względu na siedzibę zakładu lub miejsce prowadzenia działalności powiatowego lekarza weterynarii lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Rolniczy handel detaliczny (RHD) to jedna z form handlu detalicznego, dla której w polskim porządku prawnym przyjęto odrębne uregulowania w zakresie nadzoru organów urzędowej kontroli żywności oraz wprowadzono określone preferencje podatkowe.

W ramach takiego handlu możliwe jest m.in. przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom końcowym. Warunkiem jest to, że taka żywność musi pochodzić w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu, a sprzedaż odbywa się z zachowaniem limitów wskazanych w ww. rozporządzeniu oraz limitu przychodów z takiej sprzedaży do kwoty 100 000,00 zł, o ile producent chce korzystać z preferencji podatkowych.

Wprowadzenie przepisów dotyczących rolniczego handlu detalicznego zostało nagłośnione przez media i przez organizacje działające na rzecz rolnictwa w Polsce, aby rolnicy mogli uzyskać informacje o możliwości prowadzenia tego rodzaju działalności.

Zatwierdził:

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

w Opcznie

17. 04. 2023

lek. wet. Paweł Śpiewak

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opcznie ul. Staromiejska 35, 26-300
Opczno

tel. (44) 755-23-14, fax: (44) 755-26-02, e-mail : opoczno.piw@wetg.w.gov.pl, www.bip-piw.opoczno.pl